

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

IV. Faciamus ei adjutorium, simile sibi. Genes. c. 2. v. 18.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](#)

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS IV.

§. I. Scriptura.

22. ConCepta, aDIVtorlVM.

Genes. c. 2. v. 18. *Faciamus ei adiutorium, simile sibi.*

Creato jam primo homine, dixit Dominus Deus : *Non est bonum, hominem esse solum, faciamus ei adiutorium simile sibi.* Quod & actu perfecit, cum ē costā Adami, Evam formavit, in omnibus, & per omnia, quantum per naturam licuit, viro persimilem.

Haud aliter, cum DEUS decrevisset, Filio suo unigenito, pro redimendo genere humano, assumendam esse carnem, simul etiam decrevit, & prædestinavit, quæ deberet ejus esse Mater, & redēptionis nostræ cooperatrix, MARIA scilicet, quæ, ut ipsi, quantum fieri posset, simillima esset, omnes eas dotes, & perfectiones, in illam contulit, quas nulli unquā creaturæ puræ ante contulerat. Porro, si omnīs creaturæ perfectio sita est, in similitudine sui creatoris, eoque cen setur perfectior, quò illi similior, dubium non est, Mariam Christo Domino, cui in opere salutis nostræ quasi *adiutorium*, seu cooperatrix adjuncta est, præ omnibus alijs, fuisse simillimā, v.g. si Christus Deus-Homo, Maria Virgo Mater, si Christus formā servi accipies, Maria Ancilla Domini &c. Atque adeò, sicut ille fuit totus purus, & sine peccati labe conceptus, sic illam quoque, non quidem per naturam, & ex debito, (quod soli Filio competit) sed ex peculiari gratiâ, & privilegio, ejusdem Filij sui, totam puram, & citrā omnem peccati maculam, fuisse conceptam, sentiendum est. Favet huic conceptui præ reliquis S. Justinus Martyr, dum in expositione Fidei, hæc habet : *Verbum animadverit, creaturam suam opus habere inflauratione, & injungendas esse penas,*

Philip-
penf. 2.
v. 7.

tit. de
Trinit.

quas Adam per transgressionem incurrerat. Tunc de Cælo ad nos descendit, & ad eam dispensationem, usum est sequestrâ, Virgine stirpis Davidicæ, sicut illi Regi promissum fuerat. Nec immerito Sanctus hic Martyr, Mariam nostræ reparationis sequestram appellat: est enim sequester, de quo contentio non est, & cujus causa non agitur, quasi mediator, uti & illa inter DEUM, & hominem, litis omnīs expers exitit, in quo se omnino simile Christo *adjutorium* ostendit, de quo patiter Tertullianus ait: *Hic sequester DEI, atque hominum appellatur, ex utriusque partis lib. de re deposito commisso sibi &c.* Neque hic silex prætereundum, simillimum hoc Divini Filij *adjutorium*, Mariam, genito suo, mundi redemptori, agno per omnia immaculato, non absque mysterij ratione, in suā etiam morte præsentem astitisse, cum præsentia hujus aliam causam minimè reperiamus, nisi, ut felicissima humani generis reparatio, deplorabili mundi ruinae corresponderet; Quemadmodū enim, sub arbore scientiæ boni, & mali, in primo illo Paradiso, prævaricatori Adamo mox socia adfuit, & coadjutrix Eva, infelix transgressionis *adjutorium*, quæ prior malum male degustans, idipsum Adamo quoque marito obtulit, eâ ipsâ prorsùs ratione in Paradiso Montis Calvariæ, cum secundus, & Cœlestis Adams, sub arbore vitæ, Sanctissimo Crucis ligno, mundum redimere statuisset, neque ipsi videbatur bonum, esse solum, sed sociam habere voluit Agnus innocentissimus, immaculatus, Evam innocentissimam, immaculatam, non morientum, sed viventium Matrem. Quod si Eva illa, prima mater fuit in interitum, fuit MARIA mater in vitam, si illa coadjutrix ad perditionem, MARIA cooperatrix ad redemptionem, ut non aliter redemptos nos esse,

§. 4. Historia.

PHILIPPVS tertIVs, REX Hispaniæ, & Margaretha VXOR eius,
VIRGINI ILLIBATA DeVOTI.

esse, ac vita æternæ restitutos, fateri oporteat, quām per Christum, secundum Adamum, ut salvatorem, per MARIAM autem, ut redēptionis adiutorium, & periclitantis hominis advocateam. Huc ergo peccatores, qui toties jam sceleribus vestris immaculatum de novo Agnum maculastis, æterni Patris iram iterū iterūmq; provocāstis, animas vestras, Christi sanguine redēptas, turpissimo Principis tenebrarum servitio transcripsistis, Huc recurrite! Ecce! adiutorium Filio simillimum, MARIAM, sine labe Conceptam! hæc penitentibus adiutorium impendet, hæc reconciliationis coadjutricem aget, hæc in omnibus, & per omnia, sceleratos reddet justis persimiles, postquam feriam maculosa vitæ emendationem, Paradisi Cœlestis efficiet coheredes.

§. 2. Authoritas.

23. B. AMADÆVS ConCEPTIONIS faVtor.

Eva infecta est veneno lethali, quod transfudit ad posteros, Maria infusa vitali antidoto, quod fidelis transmisit ad universos: corrunt illa male credula serpenti, surrexit ista, & juxta verbum, quod dixerat DEUS in Genesi, contrivit caput serpantis. Homil. 7. de laud. Virg

§. 3. Ratio.

24. Mater, aC proLes, pari prærogativâ, & Lege gaVDent.

Juxta L. in Sacris C. de proximiis Sacrorum Scriniorum L. 12. statuitur, Filios, & Conjuges eodem Privilegio gaudere, quo parentes, & viri. Ergo Beatissima Virgo debuit esse exempta à peccato Originali. Conseq. probatur. Certum est, & evidens, Filium, nempe Christum Dominum, eò quod non descendenter ex Adamo, per seminalem propagationem, habuisse privilegium exemptionis, à peccato originali. Ergo si Beata Virgo MARIA hanc exemptionem non habuisset, clare constat, illam non gavisam fuisse eadem prærogativâ, & lege cum Filio suo.

Regem sisto Hispaniæ, & Indiatum Philippum tertium, erga Beatissimam DEI genitricem devotissimum, præterquām enim, quod Anno 1594. miraculosè cuidam imagini, in valle Verenā, in Ecclesiâ Patrum Benedictinorum asservatae, duas, ex auro purissimo, pretiosissimas imposuerit coronas, insuper, cùm parvuli in Hispaniâ, ex Divino instinctu, per publicas plateas, decantare inciperent, MARIAM sine labe fuisse conceptam, adeò desuper gavisus fuit, ac animatus, ut peculiares mox Romanum nuntios ablegarit, tantumque apud sedem Pontificiam imperatrit, ut per specialem Bullam, Anno 1617. 12. Septembri publicatam, Paulus V. prohibuerit, ne quisquam imposterum auderet, in publicis concionibus, disputationibus &c. sinistram de MARIÆ Conceptione sententiam tueri, aut proponere. Hanc insuper vocem, tanti sanguinis fastigio dignissimam, Philippus edidit: Si inquit, necessarium omnino putarem, me Romæ adfesse, & ad sanctissimi Patris pedes provolvi, ut pro Virginis Mariæ originali justitiâ, extream sententiam ferre, & causam, per Spiritus Sancti assentiam, definire, ac determinare vellet, quamprimum fieri posset, alijs quibuscumque rebus posthabitus, cunctisque difficultatibus superatis, Romanum contenderem, & sanctissimo Patri me susterem. O dignam orthodoxo Principe vocem! dignam Austriaco sanguine! Sed & Regia ejus Conjux, Margaretha Austriaca, paris erat in puram Conceptionem teneritudinis, quæ inter alia, ex hac pīssimâ, & omnibus prægnantibus imitandâ consuetudine lat̄is est colligenda, quod quotiescumque tempus pariendi adveniret, mox fructum ventris purissimæ Virginis magno devotionis affectu obtulerit, ejusque maternum auxilium, & assentiam, multis precibus implorāvit: prætereà novem dierum insti-

tutis

tutis comprecationibus, ad diversas Deiparæ Ecclesias, per novem decantata Misarum solennia, totidem diversarum ejusdem Festivitatum devoutam egerit memoriam, ita, ut primo loco tanquam immaculatè Concepta, 2º. ut nata, 3º. ut in Templo præsentata, 4º. ut ab Angelo salutata, 5º. ut visitata, 6º. ut expectans nativitatem, 7º. ut parturientis, 8º. ut purificata, 9º. ut in Cœlos assūpta, in auxilium vocaretur. Ex quo utique singularis pīssimæ Reginæ in immaculatam Conceptionem devotione satis constat, quia primo loco, eam non aliter, quam mediante hujus specialissimi privilegij recordatione, in auxilium vocare voluit, quam etiam omnipotem ferente, semper felicissimè est enixa. *Calendar. B. V. Franc. de la Croix, in hort. Mar. art. 3. c. 1. Anton. Vasconcell.*

§. 5. *Symbolum.*

26. tactâ Vnâ testVDIne , aMbæ
parIter Consonant.

Tacta dat una sonum Testudo, sed altera concors,
Tacta licet nunquam, reddit & illa sonum.
Dum maculae accusas genitricem, tangit uniforme:
Dat genitus, veluti saepe & illa.

Dat genitus, veluti tactus & Ille, sonum
G. i. 1.

Qui enim tetigerit vos, tangit pupillam.

mei. Zach. c. 2. v. 8.

初版一九四九年三月由上海新亚出版社印行

———
———

§. 6. *Antiquitas.*

AChILLES, à rhetIDE Matre 27.
sVâ roboratVs.

Achillem, Pelei ex Thetide Filium, in bello Trojano præclarissimè se gesisse, ex eo abundè constat, quòd præconem præstantissimum habere meruerit Homerum. Hunc, inter cætera, refetunt, à Thetide matre suâ, adhuc infantem, stygijs fuisse aquis immersum, atque exinde adeò roboratum, ut factus omnino invulnerabilis, omnia tela, quibus corpus quandoque suum ab hostibus petebatur, illæsus retunderet, nec ulla pars corporis vulneribus esset obnoxia, eâ solummodo pedis exceptâ, quâ comprehensus, dum ablueretur, à Matre Thetide fuerat.

Idipsum, quod de Achille Filio,
à Thetide genitricē roborato, somni-
ant Poëtæ, hoc ego de MARIA Matre,
à Christo Filio suo roboratâ, non som-
niando, recenseo: sicut enim piissimâ
fide communiter creditur, MARIAM
in bello illo, non Trojano, sed Paradi-
siaco, hominem inter, ac serpentem
exorto, præclarissimè se gessisse, ac cæ-
sis reliquis solam triumphâsse, adeò ut
præconem habere meruerit, non præ-
stantem quendam Homerum, sed
sponsum ipsum Cœlestem, his verbis
eam deprædicantem: *Tota pulchra es*
amicâ meâ, & macula non est in Té. Cant. 4.
v. 7, ita insuper asserere audeo, quod ea
non tantum adhuc infans, sed vixdum
concepta, in illo ipso nimirum Con-
ceptionis momento, fuerit à Deo imer-
sa, non aquis quidem stygijs, ut Achil-
les, sed aquis gratiarum Cœlestibus,
aut, ut melius loquar, pretiosissimo san-
guini Christi, ex Divinâ præscientiâ,
& præordinatione, pro totius humani
generis salute aliquandò ex Sacratissi-
mis ejus vulneribus effundendo, cuius
prævisis meritis adeò fuit, jam tūm, ro-
borata, ac invulnerabilis effecta, ut
omnia infernali serpentis tela, ac in-
tentatas orci machinationes, facillimè
eluserit, omnique ex parte, ipso etiam
pede, sive primo in mundum ingressu-
illaſa gloriōſe retuderit.

§. An.

28.

§. 7. Anagramma.

ConCepta,

Magnes DIVInVs.

Magnes cordium, vita animae, tela pura!

Versio litteralis

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS V.

§. I. Scriptura.

29. PVra DEI Mater, Conterens
CapVt serpentIs.Genes. c. 3. v. 15. Inimicitiās ponam inter
te, & mulierem, & semen tuum, & semen
illius: ipsa conteret caput tuum.

Quænam est illa mulier, nisi Be-
nedit̄ in mulieribus, Virgo Dei-
para? hæc enim verò communis
est SS. Patrum, ac præsertim D. no-
stri Ruperti Tuitiensis opinio: *Beata*
MARIA, ait ille, *mulier ista est, inter*
quam, & serpentem, inimicitiās se positorum
esse dixit, & posuit DEUS. Hæc mulier
perpetua serpentis infernalīs inimica,
ab ipso statim Conceptionis suæ exor-
dio, caput bestiæ adeo repressit, ut ve-
nenum orginalīs peccati in ipsam, Di-
vinitūs præservatam, transfundere nul-
latenūs potuerit. Quamvis enim ad
hujuscē lucis usuram necdum venisset,
nec hostem aliquandō conspexisset,
eam tamen diaboli jam tum viētricem
DEUS specialiter voluit, sic superbiam
Angeli refugā multatatur, ut humili-
orī sexu superbientem Angeli deserto-
ris fastum protinus inclinaret; Cujus
præterea Heroinæ gloriissimæ semen
Virgineum, Christus JESUS, serpentis
huic ultimum exitiale bellum indixit,
ac *attritus propter scelerā nostrā*, penitus
contrivit, inque Cruce, serpentis ænei
ad instar, suspensus, propriā morte glo-
riosam de inimico victoriā obtinuit.
Audiatur hic D. noster Bernardus, felici-
ssimus Christi ex Mariā collacta-
neus: *Cui hæc, inquit, servata victoria*
est, nisi Marie? ipsa procul dubio caput con-

trivit venenatum, quæ omnimodam malignā
suggestionem, tam de carnis illecebrā, quam
de mentis superbiā deduxit ad nihilum. En-
mulierem, serpentis inimicam!

Sed duo hīc occurruunt dubia: primò
quidē, cur *inimicitiās* in plurali se positu-
rum, inter mulierem, & serpentem,
DEUS prænuntiet? secundò: cur
contritura *caput* serpentis, & non po-
tius pectus, caudam, seu collum MARIA
dicatur? Primum quod attinet, ha-
bent, O Virgo! aliqui *inimicitiām* cum
diabolo, at non *inimicitiās*, habent in-
quām, inimicitiam adversus actuale
peccatum, non habent etiam inimicitiam
adversus originale, quippe aut
concepti, aut nati in illo; non habent
igitur *inimicitiās*: at Tu, O Virgo bea-
tissima! non unam habes inimicitiam
cum diabolo, sed omnes, & adversus
omnia peccatorum genera, actualia,
originaria, lethifera, venialia; absolu-
tè igitur cum serpente infernalī omnes,
& aternas quidem geris *inimicitiās*,
ita contestante, ab initio statim crea-
tūrum rerum, Creatore ipso, ut toti pate-
at mundo, omnium Te macularum
immunem esse, purissimā esse, esse inta-
minaatissimam. Ut autem secundo
pariter dubio satiat, sciendum, cal-
casse quidem aliquos caudam serpentis
eos scilicet, qui ad vitā finem de pec-
catis, cum bono latrone, pœnitentiam
agentes, salutem obtinuere, alios in
mediā ætate constitutos cum Magda-
lenā, Matthæo, Afrā &c. scelerā de-
plorantes, serpentis pectus contrivisse,
alios præterea, quamvis paucissimos,
e. g. Baptistam, Jeremiam &c. collum
venenosum fortiter stringendo, aspidē

lib. 5.
tract. 9.Isaiae c. 53
v. 5.Hom. 2.
super-
missus.